

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szöllősi Szabolcs (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felpers címe) felperesnek a dr. Pintér Tamás (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. szeptember 19. napján kelt 21.P.21.475/2011/24. számú ítélete ellen az alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy az alperes a „...” című lap ... számának ... oldalán megjelent cikkben valótlanul állította, hogy az elmúlt két hónapban felperes neve polgármester döntött arról, hogy két képviselőtől szed óránként 3.000 forintos teremérleti díjat.

A felperest terhelő elsőfokú perki költség összegét 360.000 (Háromszázhatvanezer) forintra felemeli.

A kereseti illetékből a felperes 25.100 (Huszonötezer-egyszáz) forintot, míg az alperes 1.900 (Ezerkilencszáz) forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy személyenként fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) - 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket. Ezt meghaladó fellebbezési költségeiket a peres felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a 2010. július 29. napján tartott testületi ülésen azzal a valótlan kijelentésével, melyet a ... honlapon is közölt, hogy „Az elmúlt két évben felperes neve minden ... érintő kérdésben egymaga döntött.”,

annak hamis látszateltetésével a ... című lap ... számának 5. oldalán megjelent cikkben, hogy „Az elmúlt két hónapban azonban felperes neve polgármester úgy döntött (!), hogy óránként 3.000 forintos teremérleti díjat szed a két képviselőtől...”,

megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően a ... című lap következő

számának ... oldalán azonos helyen, azonos betűmérettel és formátumban az ítélet rendelkező részét saját költségen tegye közzé.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek bruttó 12.700 forint perköltséget.

Megállapította, hogy ezt meghaladóan a felek a költségeiket maguk viselik.

A felperes kereseti kérelmét a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, a 78. § (1)-(2) bekezdésében, a 84. § (1) bekezdésében foglalt szabályozás, valamint a PK 12. és 14. számú állásfoglalásokban írtak alapján bírálta el.

Általánosságban, a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseire, valamint az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozatának indokolásában foglaltakra utalással kifejtette, hogy a véleménynyilvánítás csak akkor sérthet személyhez fűződő jogot, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül annak igaz vagy hamis voltától. A véleménynyilvánítás szabadsága azonban csak a bírálat, jellemzés, kritika szabadságát foglalja magában, az alkotmányos védelem nem vonatkozik a tények meghamisítására.

A kereset tárgyává tett, felperes által kifogásolt közlések közül két alperesi nyilatkozat tekintetében találta megalapozottnak a keresetet.

Megállapította, hogy az alperes 2010. július 29-i interpellációjában elhangzott azon kijelentése, mely szerint „az elmúlt két évben felperes neve minden ... érintő kérdésben egymaga döntött”, nem fedí a valóságot. A becsatolt jegyzőkönyvek tartalmazták a képviselő-testület által meghozott határozatok szavazati arányát, a szavazás tárgyát, az érdemi döntést. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdés b) pontja, a 2. § (2) bekezdése, 5. §-a szerint a tulajdonosi jogok gyakorlása a testületet illeti meg, a polgármester csak abban a körben járhat el, amit a képviselő-testület határozatban biztosít számára. A jegyzőkönyvekből és határozatokból megállapíthatóan a választott képviselők közössége szavazással döntötte el az előterjesztés sorsát, ebből következően annak tartalmától és az indítványozó személyétől függetlenül a képviselő-testület hozott döntést és nem a felperes.

A ... című lap ... számában közölt cikkben megjelent „az elmúlt két hónapban azonban felperes neve polgármester úgy döntött (!), hogy óránként 3.000 Ft-os terembérleti díjat szed a két képviselőtől, akik kategorikusan tiltakoztak az etikátlan és antidemokratikus eljárás ellen...” közlés körében kifejtette, hogy képviselő testületi határozat döntött arról, hogy külső rendezvény esetén bérleti díjat kell fizetnie minden használónak, aki az általános iskolát igénybe veszi. A 2010. március 25-i ülésről készült jegyzőkönyv szerint a testület ekkor tárgyalta a ... teremhasználatát. A képviselők hivatkoztak az SZMSZ-re, melynek módosítását a bérleti díj miatt 2008. szeptember 25-én kezdeményezte az alperes, de azt a testület határozatával elutasította. Ezek a tények a fizetési kötelezettség és a döntés tényét igazolták, de nem támasztották alá azt az alperesi állítást, hogy erről a felperes határozott és ő szedte be a bérleti díjakat. Ebből következően az alperes valós tény hamis színben tüntetett fel, ezzel sértette a felperes jóhírnevét.

A további felperes által kifogásolt közlések vonatkozásában a keresetet alaptalannak találta.

A perköltség körében kifejtette, hogy a felperes keresetlevelében összesen 30 kitélt tartott sérelmesnek, melyből kettő bizonyult megalapozottnak. Figyelemmel azonban arra, hogy az alperest

az objektív jogkövetkezményekre is kötelezte, a pernyertesség-pervesztesség arányát 70-30 %-ban állapította meg a felperesre terhesebben. Ezen pernyertességi arányt vette alapul az ügyvédi munkadíjat magában foglaló perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezésnél, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megítélhető minimális ügyvédi díj megfizetésére kötelezte a nagyobb mértékben pervesztes felperest. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett 21.000 forint összegű kereseti illetéket ugyanezen arányban osztotta meg a peres felek között és kötelezte őket annak megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú határozat megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy 2010 óta már nem képviselő-testületi tag, hanem a Egyesület elnökeként tevékenykedik, így csak a felperes volt közszereplő egészen a 2013. márciusában történt lemondásáig. Kifejtette, hogy nem mérgesedett el viszonya a polgármester felperessel, konfliktusukat nem a felperes személyisége okozta, hanem a közügyekkel kapcsolatosan tett intézkedései, a felperes személyére vonatkozóan sértő kijelentést nem tett. Képviselői feladatát teljesítette akkor, amikor rávilágított a településen történő visszaélésekre, felhasználva ehhez a helyi sajtót, a lakossági fórumokat, az interpelláció lehetőségét. Sérelmezte, hogy nem jelentek meg az első fokú ítéletben az ellene folyó, politikailag lejárató jellegű perek, büntetőeljárási feljelentések, holott mindenre felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét.

Hangsúlyozta, hogy a felperes egyedi szempontok alapján irányította az önkormányzati határozatokat, saját döntéseiről maga is nyilatkozott, de arról a képviselő-testületi jegyzőkönyvek is beszámolnak. Ezeket az ellentmondásokat nem vette figyelembe az első fokon eljáró bíróság.

Az első fokú határozat a jogsértőnek ítélt mondatokat nem szövegkörnyezetében értékelte. A jogsértőnek talált két közlés kritikai véleménynyilvánítás, amely nem sérti a jóhírnevet. A két mondat szövegkörnyezetbe ágyazott helyes értelmezése alapján az állapítható meg, hogy a „dönteni” szó használata csak és kizárólag a polgármester akarati megnyilvánulására irányult. Hivatkozott továbbá arra, hogy a közügyekre vonatkozó értékítéletek fokozott alkotmányos védelemben részesülnek még abban az esetben is, ha azok túlzottak, felfokozottak.

Kifogásolta a perköltségviselés tárgyában meghozott rendelkezést is. Számítása szerint a pernyertességének helyes aránya 93 %, ezért - figyelemmel a becsatolt ügyvédi megbízási szerződésben foglaltakra is - 360.000 forint megfizetésére kellett volna kötelezni az alperest.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú határozat helybenhagyására irányult.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. Ennek alapján az alperesi fellebbezés tükrében az első fokú határozat rendelkező részében megállapított jogsértések és az alkalmazott jogkövetkezmények vonatkozásában kellett állást foglalnia.

A másodfokú bíróság osztotta az első fokon eljáró bíróság azon álláspontját, miszerint mindkét jogsértőnek ítélt közlés tényállítást fogalmazott meg. Az alperes azon kijelentését, miszerint a felperes a ... érintő minden kérdésben egymaga határozott, valamint úgy döntött, hogy óránként 3.000 forintos terembérleti díjat szed a két képviselőtől, csak tényállításként lehet értékelni.

Az alperes kijelentései ugyanakkor nem feleltek meg a valóságnak. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletezte azt, hogy mely jegyzőkönyvek és határozatok alapján volt megállapítható az, hogy az alperesi kijelentések nem fedik a valóságot. A települést érintő döntéseket a képviselő-testület hozta meg, ezért nincs érdemi jelentősége annak, hogy a felperes, mint polgármester

előterjesztést tesz, mint ahogy annak sincs, hogy esetlegesen az előterjesztő személye befolyásolja a szavazás sorsát. Kétségtelen, hogy a határozat meghozatalát indítványozó személy az előterjesztés benyújtásával kifejezi az adott döntésre irányuló szándékát, ettől függetlenül azonban nem egyszemélyben meghozott, hanem a választott önkormányzati képviselők testülete által megszavazott határozattal kerül sor a képviselő-testület hatáskörébe tartozó kérdésekben való döntéshozatalra.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A fenti jogszabályhelyi rendelkezés értelmében az elsőfokú bíróság helytállóan határozott az ítélete rendelkező részében elsőként megállapított jogsértő, valótlanak bizonyuló kijelentés vonatkozásában, míg határozata rendelkező részének további része - a második közlés tekintetében - megváltoztatásra szorult. Ez utóbbi, szintén jogsértőnek talált kitétel ugyancsak valótlan, jóhírnevet sértő tényállítást tartalmaz, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása szükséges volt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Alapos volt az alperes fellebbezése az első fokú ítélet perköltség viselésére és annak összegszerűségére vonatkozó részében. Figyelemmel arra, hogy keresetében a felperes 30 alperesi közlést sérelmezett, melyből kettő bizonyult jogsértőnek, a helyes pernyertesség-pervesztesség arány 93-7 %-ban állapítható meg a felperesre nézve terhesebben. A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, ezen pernyertesség-pervesztesség arány szem előtt tartásával szükséges az ügyvédi munkadíj mértékét meghatározni, figyelemmel arra is, hogy az alperes az ügyvédi költség megállapítását az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás alapján kérte. Az alperes és jogi képviselője között 2013. április 4. napján megkötött megbízási szerződés értelmében az első fokú eljárás ügyvédi munkadíjaként bruttó 300.000 forint, míg az egyes bírósági tárgyalások költségeként bruttó 30.000 forint került kikötésre. Így a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, 2. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a helyesen kiszámított összeg bruttó 360.000 forint, ami az ügy jellegére, az előterjesztett igényre figyelemmel nem tekinthető eltúlzottnak. A másodfokú bíróság ezért a felperest terhelő első fokú perköltség mértékét ezen összegre felemelte.

A helyes pernyertesség-pervesztesség arány meghatározása mellett módosítani kellett a kereseti illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettség is. A pertárgy értéke az Itv. keresetindításkor, 2011. március 25-én hatályos 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján 450.000 forint, ezért a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján számított 6 % mértékű előlegezett kereseti illeték 27.000 forint volt, melyből a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a peres felek pervesztességükhöz igazodóan 25.100 forintot, illetőleg 1.900 forintot kötelesek viselni. Az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla a peres feleket egyenlő arányban kötelezte, tekintettel arra, hogy a fellebbezési eljárás során az alperes fellebbezése fele részben vezetett eredményre, így a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket is maguk viselik. Az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a tárgyi illetékfeljegyzési jogos eljárásban le nem rótt fellebbezési eljárás illeték megtérítésére az Itv. 74. § (3) bekezdése értelmében irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek.

Budapest, 2015. március 17.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő